

topics.nl

GGZ wil toch gegevens uitwisselen

Rianne Oosterom

GGZ Nederland spoort instellingen aan om weer intieme behandelgegevens te gaan delen. Wel riskeren ze dan rechtszaken.

Het gaat om vragenlijsten die patiënten invullen aan het begin en eind van een behandeling, met daarin gegevens over suïcidaliteit, depressie, angsten en seksualiteit. ©Thinkstock

GGZ Nederland roept zorginstellingen op om via een omweg toch weer intieme behandelgegevens te delen met een externe databank, Stichting Benchmark GGZ (SBG). Opmerkelijk genoeg doet de brancheorganisatie voor de geestelijke gezondheidszorg dat op basis van een juridisch advies waarin staat dat het onzeker is of dat wel mag. Volgens dat advies, dat in handen is van deze krant, riskeren instellingen op deze manier rechtszaken. Volgens de juristen die GGZ Nederland heeft geraadpleegd, is het juridisch niet eenduidig of deze omweg legaal is

Het gaat om vragenlijsten die patiënten invullen aan het begin en eind van een behandeling, met daarin gegevens over suïcidaliteit, depressie, angsten en seksualiteit. Namen, postcodes en burgerservicenummers zijn wel afgeschermd. Met deze gegevens, zogeheten Rom-data (Routine Outcome Monitoring), meet de SBG de kwaliteit van behandelingen.

Dit voorjaar stopten 175 instellingen met het delen van deze data nadat minister Edith Schippers (VVD, volksgezondheid) liet weten dat hier geen wettelijke grond voor is. Patiënten werd niet om toestemming gevraagd, terwijl die volgens Schippers wel moet worden gegeven. De Autoriteit Persoonsgegevens onderzoekt momenteel of de privacy van patiënten is geschonden.

Zorgverzekeraars

Samen met zes andere organisaties op het gebied van geestelijke gezondheid raadpleegde GGZ Nederland daarom een groep juristen. Op grond van hun advies raadt zij haar leden nu aan om de patiëntgegevens binnenkort toch weer te gaan delen. Dat kan volgens de brancheorganisatie op basis van ‘veronderstelde toestemming’. Er geldt een belangrijke voorwaarde: databank SBG mag haar bevindingen alleen delen met instellingen zelf, en niet langer met de zorgverzekeraars die haar financieren.

Maar volgens de juristen die GGZ Nederland heeft geraadpleegd, is het juridisch niet eenduidig of deze omweg legaal is. Zij zien weliswaar een wettelijke grond voor deze constructie in parlementaire stukken uit 1989, waarin staat dat bij het vergaren van patiëntgegevens voor ‘het gebruik voor kwaliteitsbevordering’ toestemming ‘mag worden verondersteld’.

Maar het is onzeker of dat ook geldt voor de Rom-data. De privacywetgeving kan in dit geval weleens zwaarder wegen, waarschuwen de juristen. Instellingen lopen met deze omweg dus het risico van boetes, tuchtrechtszaken en civiele zaken, die aangespannen kunnen worden door patiënten.

Smalle basis

“Dit is een heel smalle basis om gegevens te delen”, vindt Judith Veenendaal. Zij is directeur van de Landelijke Vereniging van Vrijgevestigde Psychologen & Psychotherapeuten (LVVP), een van de zeven organisaties voor wie de juristen het advies opstelden.

In tegenstelling tot GGZ Nederland adviseert de LVVP haar leden daarom om wel expliciet toestemming te vragen aan patiënten. “Het risico is te groot. Een vrijgevestigde psycholoog kan zich niet verschuilen achter een instelling, maar wordt zelf aangeklaagd.”

GGZ Nederland laat in een reactie weten het gebruik van de Rom-data te hervatten omdat zij ‘waarde hecht aan continue verbetering van de kwaliteit van de zorg’ en omdat zij ziet dat ‘Rom-data hierbij zeer behulpzaam zijn’. Over de juridische risico’s rept zij niet, ook niet in een bericht op haar website.

De discussie over het delen van behandeldata heet onder psychiaters inmiddels de ‘Rom-soap’

Verhitte discussie

De discussie over het delen van behandeldata heet onder psychiaters inmiddels de ‘Rom-soap’. Het gaat er verhit aan toe en aan beide zijden zijn actiegroepen actief: Stop Rom aan de ene kant en Red Rom daartegenover.

“Dit is een burgeroorlog geworden, over de hoofden van patiënten heen”, zegt psychiater en jurist Coby Groenendijk van Stop Rom. De groep zegt binnenkort juridische stappen te ondernemen tegen GGZ-instellingen die zonder toestemming medische informatie delen.

Lees ook:

- [GGZ deelde informatie patiënten zonder toestemming](#)

- [Van geboortjaar tot diagnose: de databank van GGZ wist alles van patiënte Judica Berkelaar](#)

Verras je familie of vrienden met hun eigen persoonlijke nieuwssite, gebaseerd op een selectie van hun favoriete onderwerpen. Bekijk [hier een voorbeeld](#) van de uitnodiging.
Ik geef niet graag cadeautjes